

โรงพยาบาลสูงเม่น จังหวัดแพร่
SUNG MEN HOSPITAL PHRAE

WI - OR - 022 - 00

วิธีปฏิบัติงาน
เรื่อง

แนวทางการปฏิบัติด้านความปลอดภัยของการทำหัตถการการผ่าตัด

โรงพยาบาลสูงเม่น จังหวัดแพร่

	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ	วัน/เดือน/ปี
ผู้จัดทำ	นายอุดมศักดิ์ ถือแก้ว (พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ)		๑๑ พ.ค. ๕๗
ผู้ตรวจทาน	นายอุดมศักดิ์ ถือแก้ว (พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ)		๑๑ พ.ค. ๕๗
ผู้อนุมัติ	นางสุรีย์รัตน์ สุคันธมาลา (พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ)		๑๑ พ.ค. ๕๗

วันที่ประกาศใช้

สำเนาฉบับที่ A

เอกสาร ควบคุม ไม่ควบคุม

 โรงพยาบาลสุกันเฒ่า จังหวัดแพร่ SUNGHUEN HOSPITAL PHRAE	วิธีปฏิบัติงาน				ฉบับที่	A	หน้า 3 จาก 6
	เรื่อง	แนวทางการปฏิบัติด้านความปลอดภัยของการทำหัตถการการผ่าตัด			เลขที่	WI - OR - 022 - 00	
	ผู้จัดทำ	ห้องผ่าตัด	วันที่เริ่มใช้	11 พ.ย. 67	ผู้อนุมัติ	นางสุรียรัตน์ สุคันธมาลา	

แนวทางการปฏิบัติด้านความปลอดภัยของการทำหัตถการการผ่าตัด

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำการผ่าตัดแก่ผู้ป่วย

2. ขอบเขต

แนวทางการปฏิบัติตามเอกสารคุณภาพฉบับนี้ใช้สำหรับงานการพยาบาล แผนกงานผ่าตัด

3. ผู้รับผิดชอบ

เจ้าหน้าที่หน่วยงานห้องผ่าตัดและวิสัญญี

4. คำจำกัดความ

ไม่มี

5. วิธีปฏิบัติ

การพยาบาลระยะก่อนผ่าตัด

1.1 การประเมินปัญหา ความต้องการ และเตรียมความพร้อมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด

พยาบาลผ่าตัดประเมินปัญหาและความต้องการ ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ป่วยและครอบครัวก่อนผ่าตัด

แนวทางปฏิบัติ

1. ประสานงานกับทีมพยาบาลประจำหอผู้ป่วย/ทีมวิสัญญีพยาบาล/ศัลยแพทย์ และทีมสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการผ่าตัด

2. เยี่ยมผู้ป่วยก่อนวันผ่าตัด เพื่อสร้างสัมพันธภาพ พร้อมทั้งทำความเข้าใจ ชื่อ สกุล และตัวผู้ป่วย เพื่อป้องกันการทำหัตถการผิดคน ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารในเรื่องการลงนามยินยอมผ่าตัด ผลการตรวจร่างกาย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และเอกสารสิทธิในการรักษาพยาบาล ประเมินปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย ให้คำแนะนำผู้ป่วยและครอบครัว ทบทวนการปฏิบัติตนก่อนผ่าตัด ขณะผ่าตัด หลังผ่าตัด เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยและครอบครัว ชักถาม หรือระบายความรู้สึก

3. ประเมินความพร้อมของผู้ป่วยก่อนเคลื่อนย้ายเข้าห้องผ่าตัด โดยตรวจสอบความถูกต้องของตัวบุคคลและแผนการผ่าตัด ตรวจสอบความครบถ้วนของการเตรียมผู้ป่วยผ่าตัดตามแผนการรักษา ตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสาร ผลการตรวจร่างกาย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผลการตรวจทางรังสี หรือผลการตรวจพิเศษอื่น ๆ

4. บันทึกรายงานและส่งต่อข้อมูลที่เป็นประเด็นสำคัญ/ภาวะเสี่ยงที่พบ กับทีมผู้ดูแลผู้ป่วยในห้องผ่าตัด

 โรงพยาบาลสุคนธ์ สุขสันต์ SUNGKEN HOSPITAL PHRAE	วิธีปฏิบัติงาน				ฉบับที่	A	หน้า 4 จาก 6
	เรื่อง	แนวทางการปฏิบัติด้านความปลอดภัยของการทำหัตถการการผ่าตัด			เลขที่	WI - OR - 022 - 00	
	ผู้จัดทำ	ห้องผ่าตัด	วันที่เริ่มใช้	11 พ.ย. 67	ผู้อนุมัติ	นางสุรียรัตน์ สุคันธมาลา	

2. ผู้ป่วยลดความเครียดและความวิตกกังวล ความกลัวต่อการผ่าตัด

1.2 เตรียมความพร้อมพยาบาลผ่าตัดและอุปกรณ์ เครื่องมือ

พยาบาลผ่าตัดเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือ/เครื่องใช้ ห้องผ่าตัด และเตรียมความพร้อมก่อนให้บริการผ่าตัด

แนวทางปฏิบัติ

1. พยาบาลช่วยทั่วไป (Circulating Nurse)

1.1 ตรวจสอบความพร้อมของห้องผ่าตัด ได้แก่ ความสะอาดภายใน ห้องผ่าตัด แสงสว่าง และอุณหภูมิตามมาตรฐานโครงสร้างของหน่วยงาน

1.2 ตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และเครื่องมือสำรองในภาวะฉุกเฉิน เช่น เครื่องจีไฟฟ้า (Electro Surgery) เครื่องดูดสารคัดหลั่ง (Suction) ไฟผ่าตัด เครื่องมือช่วยฟื้นคืนชีพ และยา เครื่องมือที่ใช้ในภาวะฉุกเฉิน ไฟฉุกเฉิน ให้สามารถ ใช้งานได้มีประสิทธิภาพและปลอดภัย

1.3 เตรียมเครื่องมือผ่าตัด เครื่องผ้าที่ปราศจากเชื้อ และเตรียมเครื่องมือครบตามชนิดของการผ่าตัดนั้น ๆ

1.4 ตรวจสอบกระบวนการทำให้ปราศจากเชื้อครบตามขั้นตอน และ มาตรฐาน ทั้งวันผลิต วันหมดอายุ/และเปิดเครื่องมือผ่าตัดด้วยวิธี Sterile Technique

1.5 ตรวจสอบนับเครื่องมือ ผ้าซับโลหิต ผ้า Gauze, NSS เข็มเย็บแผลหรือวัสดุที่อาจคงค้างพร้อมบันทึกจำนวนไว้เพื่อใช้ตรวจสอบ เมื่อเสร็จสิ้นการผ่าตัดร่วมกับพยาบาล ส่งผ่าตัด

1.6 ใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมผู้กรัดผู้ป่วยก่อนให้ยาสลบ เพื่อป้องกันการ ตกเตียง

2. พยาบาลส่งผ่าตัด (Scrub Nurse)

2.1 เตรียมตัวเข้าร่วมทีมผ่าตัดตามเทคนิคและขั้นตอนการเตรียมตัว เข้าร่วมทีมผ่าตัด ตามแนวทางปฏิบัติของหน่วยงาน

2.2 จัดเตรียมโต๊ะผ่าตัด ตรวจสอบความพร้อม ความครบถ้วนของเครื่องมือเครื่องใช้ ตามแนวทางปฏิบัติของหน่วยงาน

การพยาบาลระยะผ่าตัด

พยาบาลผ่าตัดให้การพยาบาลผู้ป่วย ตลอดระยะการผ่าตัดอย่างปลอดภัย

แนวทางปฏิบัติ

1. พยาบาลช่วยทั่วไป (Circulating Nurse)

1.1 ตรวจสอบความถูกต้องของตัวบุคคล ประวัติการรักษา ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผลการตรวจทางรังสีหรือผลการตรวจพิเศษอื่น ๆ ก่อนเคลื่อนย้ายผู้ป่วยเข้าห้องผ่าตัด

1.2 อธิบายให้ผู้ป่วยร่วมมือในการผ่าตัด ไม่สัมผัสบริเวณผ่าตัด ผ้า และเครื่องมือที่สะอาดปราศจากเชื้อแล้ว (กรณีผู้ป่วยได้รับยาระงับความรู้สึกเฉพาะที่)

1.3 แนะนำการปฏิบัติตน และวิธีสื่อสารกับทีมผ่าตัดในระหว่างการผ่าตัด (กรณีผู้ป่วยได้รับยาระงับความรู้สึกเฉพาะที่)

 โรงพยาบาลสุคนธ์ เชียงใหม่ SUNGKEN HOSPITAL PHRAE	วิธีปฏิบัติงาน				ฉบับที่	A	หน้า 5 จาก 6
	เรื่อง	แนวทางการปฏิบัติด้านความปลอดภัยของการทำหัตถการการผ่าตัด			เลขที่	WI - OR - 022 - 00	
	ผู้จัดทำ	ห้องผ่าตัด	วันที่เริ่มใช้	11 พ.ย. 67	ผู้อนุมัติ	นางสุรีย์รัตน์ สุคันธมาลา	

- 1.4 จัดทำผู้ป่วยให้เหมาะสมกับประเภทของการผ่าตัดและระวางการเปิดเผยร่างกายส่วนที่ควรปกปิด
- 1.5 ทำความสะอาดผิวหนังเฉพาะที่ ให้ถูกต้องตามหลักเทคนิคปลอดเชื้อ
- 1.6 ร่วมตรวจนับและเป็นพยานยืนยันในการตรวจสอบจำนวนอุปกรณ์เครื่องมือ ผ้าซับโลहित ก่อนผ่าตัด และก่อนปิดแผลผ่าตัดร่วมกับพยาบาลส่งผ่าตัดและบันทึกไว้เป็นหลักฐาน
- 1.7 อำนวยความสะดวกในการจัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือก่อนการผ่าตัด และปฏิบัติการดูแลให้ผู้ป่วยปลอดภัยจากการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือ
- 1.8 สังเกตความก้าวหน้าของกระบวนการผ่าตัด คาดการณ์ถึงความต้องการของทีมผ่าตัด และจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นได้ทันเวลา
- 1.9 เตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือผู้ป่วยในภาวะฉุกเฉิน เช่น อุปกรณ์ช่วยฟื้นคืนชีพ การจัดการกับอุปกรณ์ เครื่องมือที่อาจชำรุดหรือการใช้เครื่องมือเพิ่ม
- 1.10 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อตรวจวินิจฉัยเพิ่มเติม
- 1.11 เก็บชิ้นเนื้อส่งตรวจทางพยาธิวิทยาอย่างถูกต้องในรายที่ต้องส่งชิ้นเนื้อตรวจ
2. พยาบาลส่งผ่าตัด (Scrub Nurse)
  - 2.1 ส่งเครื่องมือถูกต้องตามขั้นตอนการผ่าตัดและตามหลักการ Standard Precautions
  - 2.2 ช่วยผ่าตัดโดยระมัดระวังการบาดเจ็บของเนื้อเยื่อจากการดึงรั้งของ Retractor เครื่องจี๊ หรือการวาง Plate และดูแลให้คงสภาพปราศจากเชื้อบริเวณผ่าตัดตลอดเวลา
  - 2.3 สังเกตความก้าวหน้าของกระบวนการผ่าตัด คาดการณ์ถึงความต้องการของทีมผ่าตัด เพื่อตอบสนองความต้องการของทีมผ่าตัด และจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ ที่จำเป็นได้ทันเวลา
  - 2.4 เตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือผู้ป่วยในภาวะฉุกเฉิน เช่น อุปกรณ์ช่วยฟื้นคืนชีพ การจัดการกับอุปกรณ์ เครื่องมือที่อาจชำรุดหรือการใช้เครื่องมือเพิ่ม
  - 2.5 ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการตรวจวินิจฉัย หรือการรักษาเพิ่มเติม
  - 2.6 ตรวจนับยืนยันจำนวนอุปกรณ์ เครื่องมือ ผ้าซับโลहित ก่อนเย็บปิดแผลตาม Count Procedure และบันทึกไว้เป็นหลักฐาน
  - 2.7 ดูแลความอบอุ่นของร่างกายผู้ป่วย/การใช้สารน้ำ และอุปกรณ์ที่มีความอบอุ่นในร่างกาย ผู้ป่วยตลอดระยะเวลาการผ่าตัด เพื่อป้องกันภาวะ Hypothermia หลังผ่าตัด

การพยาบาลระยะหลังผ่าตัด

พยาบาลผ่าตัดให้การพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัด เพื่อให้ผู้ป่วยสุขสบาย และปลอดภัย จากภาวะแทรกซ้อน

แนวทางปฏิบัติ

1. พยาบาลส่งผ่าตัด (Scrub Nurse)
  - 1.1 ตรวจสอบแผลผ่าตัด/ท่อระบาย/สายสวนปัสสาวะ/NG tube และอุปกรณ์ที่ติดร่างกายผู้ป่วย ก่อนเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากเตียงผ่าตัด

 โรงพยาบาลสุคนธ์ ชีวศิริวัฒน์ SUNGKEN HOSPITAL PHRAE	วิธีปฏิบัติงาน				ฉบับที่	A	หน้า 6 จาก 6
	เรื่อง	แนวทางการปฏิบัติด้านความปลอดภัยของการทำหัตถการผ่าตัด			เลขที่	WI - OR - 022 - 00	
	ผู้จัดทำ	ห้องผ่าตัด	วันที่เริ่มใช้	11 พ.ย. 67	ผู้อนุมัติ	นางสุรียรัตน์ สุคันธมาลา	

1.2 ตรวจสอบบริเวณที่ติดแผ่นสื่อนี้ และส่วนของร่างกายผู้ป่วย ที่อาจมี ผลกระทบจากการใช้เครื่องจี้ไฟฟ้า เครื่องมือ อุปกรณ์ และรอยกดทับที่อาจเกิดจากการจัดท่า

1.3 ดูแลความสะอาดและความพร้อมของผู้ป่วยก่อนเคลื่อนย้าย

1.4 ประสานงานกับวิสัญญีพยาบาล/แพทย์และพนักงานเวรเปล เพื่อเตรียมความพร้อมผู้ป่วยในการเคลื่อนย้ายออกจากห้องผ่าตัด

1.5 ช่วยเหลือเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากห้องผ่าตัดด้วยความปลอดภัย

1.6 บันทึกข้อมูลทางการพยาบาลและบันทึกข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.7 รวบรวมอุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อทำความสะอาด และทำให้ปราศจากเชื้อตามมาตรฐานการทาลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อ

2. พยาบาลช่วยทั่วไป (Circulating Nurse)

2.1 ตรวจสอบ/ส่งตรวจ Specimen ตามแนวทางปฏิบัติของหน่วยงาน

2.2 ช่วยเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปยังห้องพักฟื้นหรือหอผู้ป่วยหนักตามความจำเป็น

2.3 ส่งต่อข้อมูลระหว่างผ่าตัดให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. เครื่องชี้วัดคุณภาพ

เจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดสามารถปฏิบัติตามแนวทางได้

7. เอกสารอ้างอิง

มาตรฐานการบริการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด

8. ภาคผนวก

โรงพยาบาลสูงเม่น จังหวัดแพร่
SUNG MEN HOSPITAL PHRAE

WI - OR - 022 - 00

วิธีปฏิบัติงาน
เรื่อง

แนวทางการปฏิบัติด้านความปลอดภัยของการทำหัตถการการผ่าตัด

โรงพยาบาลสูงเม่น จังหวัดแพร่

	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ	วัน/เดือน/ปี
ผู้จัดทำ	นายอุดมศักดิ์ ถือแก้ว (พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ)		11 พ.ค. 17
ผู้ตรวจทาน	นายอุดมศักดิ์ ถือแก้ว (พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ)		11 พ.ค. 17
ผู้อนุมัติ	นางสุรีย์รัตน์ สุคันธมาลา (พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ)		

วันที่ประกาศใช้

สำเนาฉบับที่ A

เอกสาร ควบคุม ไม่ควบคุม